

BESEDILO ČLENOV

ZAKON O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ORGANIZACIJI IN FINANCIRANJU VZGOJE IN IZOBRAŽEVANJA

1. člen

V Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 58/09, 64/09 popr., 65/09 popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D in 46/15) se v 1. členu za šestim odstavkom doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»Izvajanje mednarodnih programov s področja vzgoje in izobraževanja se uredi v posebnem zakonu.«.

Obrazložitev:

Glede na to, da ZOFVI ne določa in ne definira mednarodnih programov s področja vzgoje in izobraževanja, se v tem členu določi, da se izvajanje tovrstnih programov uredi v posebnem zakonu.

2. člen

Za 2. členom se doda se nov 2. a člen, ki se glasi:

»2. a člen

(učno okolje)

V vrtcih, šolah in drugih zavodih za vzgojo in izobraževanje je v skladu s cilji iz prejšnjega člena potrebno zagotoviti varno in spodbudno učno okolje, kjer je prepovedana vsakršna oblika nasilja in neenakopravne obravnave, ki bi temeljila na spolu, spolni usmerjenosti, socialnem in kulturnem poreklu, veroizpovedi, rasni, etnični in narodni pripadnosti ter posebnosti v telesnem in duševnem razvoju.«.

Obrazložitev:

Evropska socialna listina Sveta Evrope v 17. členu določa, da imajo otroci in mladostniki pravico do ustreznega socialnega, pravnega in ekonomskega varstva oz. da se jim zagotavlja učinkovito uresničevanje pravice do odraščanja v okolju, ki spodbuja celovit razvoj njihove osebnosti in njihovih telesnih in duševnih zmogljivosti. To vključuje tudi zaščito otrok in mladostnikov pred zanemarjanjem, nasiljem ali izkoriščanjem. Podobno določilo vključujejo še nekatere druge mednarodne konvencije (kot je npr. Konvencija o zaščiti otrok pred spolnim izkoriščanjem in spolno zlorabo, znana tudi kot Lanzarotska konvencija; Konvencija o otrokovih pravicah), ki prepovedujejo vsakršno obliko nasilja in neenakopravne obravnave po spolu, spolni usmerjenosti, socialnem in kulturnem poreklu,

veroizpovedi, rasni, etnični in narodni pripadnosti ter posebnosti v telesnem in duševnem razvoju. V skladu s Konvencijo o otrokovih pravicah mora država z vsemi ustreznimi zakonodajnimi, upravnimi, družbenimi in vzgojnimi ukrepi varovati otroka pred vsemi oblikami telesnega ali duševnega nasilja, poškodb ali zlorab, zanemarjanja ali malomarnega ravnanja, trpinčenja ali izkoriščanja, v številni spolne zlorabe, medtem ko je pod skrbništvom staršev, zakonitih skrbnikov ali katerekoli druge osebe, ki skrbi zanj.

Zakon o organizaciji in financiranju opredeljuje cilje vzgoje in izobraževanja, vendar prepoved vsakršne oblike nasilja in neenakopravne obravnave v šolskem prostoru ni eksplicitno zapisana. Na podlagi stališč odbora Evropske socialne listine ter Varuha človekovih pravic RS med cilje tako eksplicitno navajamo dolžnost vzgojno-izobraževalnih institucij, da zagotovijo varno in spodbudno šolsko okolje.

3. člen

V 10. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»Prilagojeni program za predšolske otroke in posebni program vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami lahko na podlagi razmestitve ministra v soglasju z ministrom, pristojnim za socialne zadeve, izvajajo tudi socialnovarstveni zavodi.«.

Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

Obrazložitev:

Socialno varstveni zavodi bodo na osnovi predlagane spremembe lahko opravljali tudi vzgojno-izobraževalno dejavnost vendar le na področju prilagojenega programa za predšolske otroke in posebnega programa vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami. Podlaga za izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti v okviru navedenih programov bo sklep ministra pristojnega za šolstvo, ki bo na osnovi razmestitve določil izvedbeni izobraževalni program in zavod, ki bo tak program izvajal. Pred izdajo sklepa o razmestitvi bo minister predhodno pridobil soglasje ministra, pristojnega za socialne zadeve. S tem predlaganim določilom tretjega odstavka 10. člena ZOFVI se s predpisom uredi izvajanje vzgojno-izobraževalne dejavnosti kot javne službe v okviru socialnovarstvenih zavodov.

4. člen

Deveti odstavek 11. člena zakona se spremeni tako, da se glasi:

»Javna mreža javnih organizacij za izobraževanje odraslih, mora biti organizirana tako, da omogoča odraslim dokončanje osnovne šole, vključitev v javno veljavne izobraževalne programe za odrasle, ter organizacijo dejavnosti, potrebno za izvajanje javnoveljavnih izobraževalnih programov za odrasle.«.

Obrazložitev:

Na področju izobraževanja odraslih je bilo v preteklem obdobju razvitih vrsto programov ter dejavnosti, ki zagotavljajo – še posebej ranljivim skupinam – učinkovitejše vključevanje v proces vseživljenjskega učenja.

Tako je minister, pristojen za izobraževanje, v sodelovanju s pristojnim strokovnim svetom sprejel sedem posebnih izobraževalnih programov za odrasle (npr.: Usposabljanje za življenjsko uspešnost; računalniško opismenjevanje, slovenščina za tujce, tuji jeziki, Projektno učenje za mlajše odrasle), ki so namenjeni zlasti manj izobraženim in drugim ranljivim skupinam odraslih. Še posebej za navedene skupine je treba ustvariti možnosti za informiranje in svetovanje ljudi o možnostih izobraževanja in vrednotenja predhodno pridobljenega znanja ter za dvig izobrazbene ravni vsaj za raven obveznega izobraževanja.

Z navedenim določilom želimo oblikovati ustrezno podporno okolje za učinkovito vključevanje predvsem ranljivih skupin v procese dviga izobrazbene ravni, v posebne izobraževalne programe, ki jih je sprejel strokovni svet ter v procese informiranja in svetovanja. Vzpostavitev podpornega okolja vključuje tudi jasno opredelitev javne mreže in javne službe na področju izobraževanja odraslih.

Ta javna mreža mora predvsem zagotoviti stabilno in kvalitetno izvajanje programa osnovne šole za odrasle, saj je osnovnošolska izobrazba temeljna vrednota, ki jo država zagotavlja vsem državljanom, tudi odraslim, če je niso dosegli v času obveznega izobraževanja. Osnovnošolska izobrazba je temelj za vključevanje v nadaljnje izobraževanje in pogoj za doseganje kvalifikacij

Javna mreža javnih organizacij za izobraževanje odraslih bo postavljena na osnovi meril, ki jih bo določila Vlada.

5. člen

V četrtem odstavku 34. člena se za besedilom »dodatnih dokazil o zagotovljenosti pogojev« vstavi pika in črta preostalo besedilo.

Obrazložitev:

Zapis predstavlja izboljšavo dosedanjega besedila, da povsem jasno določa, da se vpisujejo samo izvajalci, ki izpolnjujejo vse predpisane pogoje za izvajanje javno veljavnega programa.

6. člen

Črta se četrti odstavek 84. člena.

Dosedanji peti odstavek postane četrti odstavek.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»Sredstva za izvajanje prilagojenega programa za predšolske otroke in posebnega programa vzgoje in izobraževanja za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami v socialnovarstvenih zavodih zagotavlja ministrstvo, pristojno za socialne zadeve.«.

Obrazložitev:

Socialnovarstvene zavode v imenu Vlade RS ustanavlja ministrstvo, pristojno za socialne zadeve. Slednje tudi financira delovanje zavodov in programov, ki se tam izvajajo. Z novo določbo petega odstavka 84. člena ZOFVI se formalizira podlaga za zagotavljanje sredstev izvedbe vzgojno-izobraževalnih programov v socialnovarstvenih zavodih.

7. člen

Zadnji stavek prvega odstavka 100. člena se spremeni tako, da se glasi:

»Merila za ugotavljanje vključenosti teh vsebin v študijskih programih, po katerih si pridobijo izobrazbo posamezne kategorije strokovnih delavcev, sprejme Svet za splošno izobraževanje RS. «.

Obrazložitev:

ZOFVI je v 100. členu določal, da pedagoško, pedagoško-andragoško oziroma specialno pedagoško izobrazbo pridobi tisti, ki opravi vse obveznosti:

- v študijskem programu za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma v študijskem programu, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje, po katerem se pridobi strokovni naslov magister profesor oziroma profesor,

- po študijskem programu, ki vključuje ustrezne strokovne vsebine ter, da

merila za ugotavljanje vključenosti teh vsebin v študijskih programih, po katerih si pridobijo izobrazbo posamezne kategorije strokovnih delavcev, sprejme Svet za visoko šolstvo Republike Slovenije. Navedeno določilo ni več uresničljivo, saj je bil na področju visokega šolstva ustanovljen NAKVIS in spremenjene pristojnosti Sveta za visoko šolstvo. Zato predlagamo, da se pristojnosti iz Sveta za visoko šolstvo prenesejo na organ, ki je v skladu z 12. in 25. členom ZOFVI pristojen za določanje znanj za izvajanje kurikula t.j. Strokovni svet za splošno izobraževanje.

8. člen

V prvem odstavku 102. člena se črta drugi stavek.

Obrazložitev:

Predlagana sprememba želi odpraviti nejasno določena razmerja med pripravništvom in strokovnim izpitom. Pripravništvo je tako razumeti kot oblika kakovostnega vstopa v poklic, ni pa obvezno.

9. člen

Peti odstavek 107. a člena se spremeni tako, da se glasi:

»Oseba, zoper katero je uveden kazenski postopek za kaznivo dejanje iz druge alineje prvega odstavka tega člena ne sme skleniti pogodbe o zaposlitvi na področju vzgoje in izobraževanja niti opravljati dela v vzgojno-izobraževalnem sistemu na kakšni drugi pravni podlagi.«.

Obrazložitev:

Peti odstavek 107. a člena je dopolnjen z dikcijo, da oseba, zoper katero je uveden kazenski postopek za kaznivo dejanje zoper spolno nedotakljivost ne sme sklepati pogodb o zaposlitvi na področju vzgoje in izobraževanja niti opravljati dela v vzgojno-izobraževalnem sistemu na kakšni drugi pravni podlagi. Torej, obstoječa omejitev iz navedenega člena, ki se je nanašala na prepoved sklepanja pogodb o zaposlitvi na področju vzgoje in izobraževanja, se razširi tudi na prepoved sklepanja drugih vrst pogodb (avtorske, podjemne itd.) in prepoved kakršnega koli sodelovanja med to osebo in vzgojno-izobraževalnim zavodom, ki bi predstavljal neposreden ali posreden stik z otroki. Poleg navedenega se je besedna zveza »ne more« nadomestila z »ne sme«.

10. člen

V 110. členu se črta sedmi odstavek.

Obrazložitev:

S predlagano spremembo se na področju vzgoje in izobraževanja ukinja institut volonterskega pripravništva.

11. člen

V drugem odstavku 135. a. člena se besedilo 19. alineje spremeni tako, da se glasi:

»- način izobraževanja: redni/izredni, ponavljalec, podaljšan status, ponovni vpis v isti letnik, izmenjava«.

V 20. alineji se pika nadomesti z vejico in doda nova 21. alineja, ki se glasi:

» - datum prijave na šolsko malico oziroma kosilo.«.

Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»V centralni evidenci se vodi tudi podatek o upravičenosti do znižanega plačila vrtca, subvencije za malico in subvencije za kosilo (številka in datum odločbe, obdobje upravičenosti, uvrstitev v dohodkovni razred in višina subvencije oziroma znižanega plačila vrtca in občina, zavezanka za plačilo).«.

Obrazložitev:

V drugem odstavku se v 19. alineji dodajajo podkategorije načina izobraževanja, za katere se je naknadno izkazalo, da jih izplačevalci socialnih transferov potrebujejo pri odločanju.

V drugem odstavku se v 21. alineji dodaja podatek o prijavi na malico oziroma kosilo. V Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o šolski prehrani (ZšolPre-1A) je bila v 17. člen dodana določba, ki je posegla v vsebino in ureditev poglavja o Centralni evidenci udeležencev vzgoje in izobraževanja, urejenega v tem zakonu, in določila, da se v CEUVIZ vodi tudi ta podatek. Zaradi zagotovitve preglednosti se ta določba prenaša v 135.a člen tega zakona in se razveljavi v ZšolPre-1A.

Določba tretjega odstavka spreminja nabor podatkov. Noveli ZUPJS in ZšolPre (ZUPJS-C in ZšolPre-1A) določata, da upravičenost do subvencije za malico in kosilo temelji na uvrstitvi v dohodkovni razred iz odločbe o otroškem dodatku, in ne več iz odločbe o pravici do subvencije za malico oz. kosilo. Prav tako ne zadošča več zgolj podatek o datumu pridobitve pravice, ampak je treba pridobiti podatek o obdobju upravičenosti zaradi morebitnih odprav, razveljavitev ali novih odločb o otroškem dodatku med šolskim letom.

12. člen

Za tretjim odstavkom 135. b člena se dodajo novi četrti, peti, šesti, sedmi in osmi odstavek, ki se glasijo:

»(4) Za ugotavljanje pravice do vpisa v srednje in višje šole se centralna evidenca na podlagi podatka o EMŠO udeleženca vzgoje in izobraževanja povezuje z evidenčnim in analitskim informacijskim sistemom visokega šolstva v Republiki Sloveniji (e-VŠ).

(5) Podatki iz drugega odstavka 135.a člena se za študente višjih strokovnih šol v centralni evidenci vnesejo od študijskega leta 2005/2006 dalje.

(6) V centralno evidenco se na podlagi EMŠO vpisanega udeleženca podatki o vzgojno-izobraževalnem zavodu in programu ter letniku pridobijo iz evidence prijavljenih in vpisanih v srednje šole in evidence prijavljenih in vpisanih v dijaške domove.

(7) Za statistične in znanstveno-raziskovalne namene analiziranja zaposljivosti diplomantov višjih šol ministrstvo, pristojno za šolstvo, na podlagi EMŠO udeleženca pridobi:

- podatke iz matične evidence zavarovancev, ki jo vodi Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije, o osebah, ki sklenejo delovno razmerje, samozaposlenih osebe in družbenikih po predpisih iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, in sicer o datumu zaposlitve in datumu prenehanja zaposlitve diplomanta, poklica diplomanta (klasifikacija SKP-08) ter o vrsti zaposlitve (za nedoločen ali določen čas),
- podatke iz evidence brezposelnih oseb, ki jo vodi Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, in sicer o datumu nastopa in trajanja brezposelnosti.

(8) Podatki iz prejšnjega odstavka se po zaključku obdelav uničijo in se ne hranijo v centralni evidenci.«.

Obrazložitev:

S povezovanjem obeh zbirk v četrtem odstavku tega člena bo srednja šola oziroma bo višješolska prijavno-vpisna služba z namenom preprečevanja fiktivnega vpisa ugotovila, ali se je kandidat za vpis predhodno že izobraževal v visokošolskem sistemu. Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04 in 100/13; v nadaljevanju: ZVSI) namreč v tretjem odstavku 32. člena določa, da imajo ne glede na merila za izbiro prednost pri vpisu v redni študij v izbirnem postopku kandidati, ki pred tem še niso bili vpisani v redni študij v visokošolskem izobraževanju v Republiki Sloveniji. Nadalje ZVSI v tretjem odstavku 41. člena določa, da kdor je bil že tri leta vpisan v študijski program visokega šolstva, se ne more vpisati v redni študij v višjem strokovnem izobraževanju.

V pripravi sta tudi noveli Zakona o gimnazijah in Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, ki določata, da kdor je že zaključil izobraževanje po izobraževalnem programu za pridobitev srednje oziroma srednje strokovne izobrazbe, se nima pravice redno izobraževati po drugem izobraževalnem programu z istim vpisnim pogojem. Če se bo iz povezovanja zbirk izkazalo, da je kandidat za vpis v srednjo šolo že imel ali ima status visokošolskega študenta, je kot tak predhodno že uspešno zaključil izobraževanje po izobraževalnem programu za pridobitev srednje oziroma srednje strokovne izobrazbe in nima več pravice do tega izobraževanja.

V petem odstavku gre za zagotovitev podlag, ki bi določile obdobje (usklajeno z zakonsko določenim obdobjem zajemanja vpisov v eVŠ), za katero naj bi bili v CEUVIZ zajeti zgodovinski podatki o vpisih

oseb v višješolske študijske programe, z namenom preprečevanja fiktivnega vpisa. Potrebo po zagotovitvi teh podatkov je ugotovilo tudi Računsko sodišče v svoji reviziji.

V šestem odstavku se zagotavlja ažurnost podatkov in odprava napak pri vnosu podatkov o izobraževanju v centralno evidenco iz evidence prijavljenih kandidatov za vpis in vpisanih kandidatov v srednje šole in dijaške domove, ki jih vodi ministrstvo. Gre za kandidate, ki so bili v vpisnem postopku dejansko sprejeti v posamezne vzgojno-izobraževalne programe šol.

V sedmem in osmem odstavku je vzpostavljena pravna podlaga za obdelavo podatkov v skladu z drugim odstavkom 17. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov, ki določa, da se osebni podatki posredujejo uporabniku osebnih podatkov za namen obdelave za zgodovinsko, statistično in znanstveno-raziskovalne namene v anonimizirani obliki, če zakon ne določa drugače. Tako pridobljeni podatki se bodo zgolj prekrizali s podatki iz centralne evidence in se naprej analizirali v anonimizirani obliki ter se po obdelavi uničili.

13. člen

Za tretjim odstavkom 135. c. člena se dodajo novi četrti, peti, šesti, sedmi, osmi, deveti, deseti in enajsti odstavek, ki se glasijo:

»(4) Za namen ugotavljanja upravičenosti za opravljanje začasnih in občasnih del dijakov, študentov in udeležencev izobraževanja odraslih so organizacije oziroma delodajalci, ki posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6. b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti upravičene do naslednjih podatkov iz centralne evidence:

- ime in naslov vzgojno-izobraževalnega zavoda ter matično številke poslovnega subjekta (šifra PRS),
- vzgojno-izobraževalni ali študijski program ter evidenčna številka iz uradnega registra programov (vrsta in področje izobraževanja po KLASIUS),
- način izobraževanja, če je način izobraževanja izredni,
- letnik,
- status udeleženca,
- datum začetka izobraževanja v vzgojno-izobraževalnem ali študijskem programu,
- datum izpisa iz šole.

(5) Pooblaščen organizacije oziroma delodajalci, ki na podlagi koncesijske pogodbe posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6. b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, lahko na podlagi podatka o EMŠO dijaka, študenta in udeleženca izobraževanja odraslih, ki nameravajo opravljati začasna in občasna dela kot dijaki, študenti in udeleženci izobraževanja odraslih pridobijo podatke iz četrtega odstavka 135. c člena ZOFVI iz centralne evidence s posredovanjem podatkov ali povezovanjem zbirk osebnih podatkov. Evidence o dijakih, študentih in udeležencih izobraževanja odraslih, posamezne pooblaščen organizacije oziroma delodajalca, ki na podlagi koncesijske pogodbe posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6. b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, se na podlagi podatka o EMŠO dijaka, študenta in udeleženca izobraževanja odraslih, ki nameravajo opravljati začasna in občasna dela kot dijaki, študenti in udeleženci izobraževanja odraslih povežejo s centralno evidenco.

(6) Za zagotavljanje točnosti in ažurnosti se s povezovanjem zbirk iz centralne evidence v evidenco prijavljenih in vpisanih v srednje šole in evidenco prijavljenih in vpisanih v dijaške domove na podlagi podatka o EMŠO prijavljenega kandidata posredujejo identifikacijski podatki o imenu, priimku, spolu, kraju in državi rojstva, stalnem oziroma začasnem prebivališču in o državljanstvu, ime in naslov vzgojno-izobraževalnega zavoda, kjer je kandidat končal zadnji razred oz. letnik ter vzgojno-izobraževalni program.

(7) Za pripravo in izvedbo mature in zaključnih izpitov se s povezovanjem zbirk iz centralne evidence Državnemu izpitnemu centru posredujejo podatki, ki jih za svoje udeležence v centralno evidenco vnašajo vzgojno-izobraževalni zavodi in so jih dolžni posredovati tudi Državnemu izpitnemu centru v skladu z določbami zakona, ki ureja maturo, in sicer podatki o imenu, priimku, spolu, kraju in državi rojstva, prebivališču in EMŠO udeleženca ter oddelku.

(8) Za pripravo in izvedbo nacionalnega preverjanja znanja se s povezovanjem zbirk iz centralne evidence Državnemu izpitnemu centru na podlagi EMŠO številke posredujejo podatki o imenu in priimku učenca, spolu, datum in državi rojstva, imenu osnovne šole oziroma podružnice, na kateri učenec opravlja nacionalno preverjanje znanja, izobraževalni program ter razred in oddelek, šolsko leto, v katerem učenec opravlja nacionalno preverjanje znanja.

(9) Za zagotavljanje sredstev iz državnega proračuna za namen sofinanciranja plačil staršev za vrtec se s povezovanjem zbirk iz centralne evidence v evidenco upravičencev do sofinanciranja plačil staršev za vrtec, ki jo vodi ministrstvo pristojno za šolstvo na podlagi zakona, ki ureja vrtce, na podlagi EMŠO udeleženca, posredujejo vsi tisti podatki, ki jih vsebuje tudi evidenca upravičencev do sofinanciranja plačil staršev za vrtec.

(10) Za ugotavljanje pravice do vpisa v srednje šole in dijaške domove se s povezovanjem zbirk iz centralne evidence v evidenco prijavljenih in vpisanih v srednje šole in v dijaške domove, ki jo vodi ministrstvo, pristojno za šolstvo, na podlagi EMŠO prijavljenega kandidata, posredujejo podatki o izobraževanju v srednješolskih izobraževalnih programih.

(11) Za ugotavljanje pravice do vpisa v višje šole se s povezovanjem zbirk iz centralne evidence v evidenco prijavljenih in vpisanih v višje šole, ki jo vodi pristojna služba za potrebe ministrstva, pristojnega za šolstvo, na podlagi podatka o EMŠO prijavljenega kandidata posredujejo podatki o izobraževanju v višješolskih izobraževalnih programih.«.

Dosedanji četrti, peti in šesti odstavek postanejo dvanajsti, trinajsti in štirinajsti odstavek.

Obrazložitev:

Namen četrtega in petega odstavka tega člena je, da pred pričetkom novega šolskega leta razbremenimo tako vzgojno-izobraževalne zavode kot tudi organizacije oziroma delodajalce, ki posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6. b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti. Na podlagi pobude s strani organizacij oziroma delodajalcev, ki posredujejo začasna in občasna dela osebam iz drugega odstavka 6. b člena Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti, je bilo ugotovljeno, da morajo le-ti vsako leto pridobivati potrdila o vpisu za šolajoče oziroma morajo predložiti potrjen indeks ali dijaško izkaznico. Z ukinitvijo papirnatih poti in z vpogledom v evidenco bi lahko organizacije oziroma delodajalci, ki posredujejo začasna in občasna dela zgoraj navedenim osebam, takoj pridobili podatek o statusu šolajočega. S tem bi se prihranilo na času, šolajočim ne bi bilo potrebno več pridobivati potrdil o vpisu, kar bi posledično razbremenilo tudi vzgojno izobraževalne zavode. Poleg navedenega pa bi se preprečile še možnosti zlorab, do katerih prihaja v smislu ponarejanja potrdil o vpisu. Predvsem z vidika

preprečevanja zlorab in časovne komponente bi bila povezava z evidenco izjemna pridobitev, saj so ti postopki najbolj skoncentrirani na začetku šolskega leta. Podatke, navedene v četrtem odstavku tega člena, bi iskali po EMŠO. Omeniti še velja, da gre tudi za ukrep iz Enotnega dokumenta za zagotovitev boljšega zakonodajnega in poslovnega okolja ter dvig konkurenčnosti, kateremu je določena prioriteta 1, kar pomeni, da bi naj bil ukrep realiziran v letošnjem letu.

V šestem odstavku se zagotavlja odpravo napak pri vnosu osebnih podatkov v aplikacijo, v kateri se vodi evidenca prijavljenih kandidatov za vpis v srednje šole in dijaške domove in izvaja vpisni postopek. Gre za učence osnovnih šol, ki so predhodno že evidentirani v centralni evidenci, njihovi osebni podatki pa so na osnovi povezovanja centralne evidence s Centralnim registrom prebivalstva že preverjeni oziroma točni. Na podlagi podatka o EMŠO kandidata se bodo iz centralne evidence v aplikacijo prenesli ostali osebni podatki.

V sedmem in osmem odstavku določbe racionalizirajo delo vzgojno izobraževalnih zavodov in zmanjšujejo možnost vnosnih napak. Sedaj šole vnašajo podatke dvakrat – enkrat v CEUVIZ in enkrat v aplikacije Državnega izpitnega centra. Po novih določbah bodo šole morale podatke vnašati samo v CEUVIZ, iz katere bodo podatki posredovani Državnemu izpitnemu centru.

S povezovanjem obeh zbirk v devetem odstavku tega člena se bo zagotovil ažuren in pravilen prenos podatka o znižanem plačilu staršev (podatek določa tretji odstavek 135. člena ZOFVI) iz aplikacije CEUVIZ v aplikacijo SPS, pri čemer isti podatek določa šesta alineja prvega odstavka 46. a člena ZVrt. Starši, ki imajo v vrtec hkrati vključena dva ali več otrok, namreč plačajo za mlajšega otroka 30 % plačila, ki jim je določeno v skladu z zakonom kot znižano plačilo vrtca, za vsakega nadaljnjega mlajšega otroka pa so plačila oproščeni. Sredstva v višini razlike do znižanega plačila vrtca se vrtcem zagotavljajo iz državnega proračuna. V ta namen vrtci preko aplikacije SPS obdelujejo podatke, ki jih določa prvi odstavek 46. a člena ZVrt, ministrstvo pa iz vseh evidenc vrtcev o upravičencih vzpostavi centralno zbirko, na podlagi katere vrtcem mesečno zagotavlja sredstva za otroke, ki so upravičeni do državne subvencije (tretji odstavek 46. a člena ZVrt). Pri navedenem povezovanju obeh zbirk gre za realizacijo z zakonom določenega namena prve zbirke, ki je v tem, da se ministrstvu omogoči izpolnitev naloge, ki jo določa 32. člen ZVrt. Vrtci morajo namreč sedaj navedeni podatek iz evidence CEUVIZ v evidenco SPS prepisovati ročno, kar predstavlja tveganje, da pride pri prepisu do napak, hkrati pa takšno ravnanje predstavlja nepotrebno opravilo, za katerega pooblaščen delavec vsak mesec porabi precej časa. Ob tem je treba tudi opozoriti, da vrtci podatek o znižanem plačilu staršev pridobijo izključno iz aplikacije CEUVIZ, saj z uveljavitvijo ZUPJS vrtci niso več prejemniki odločb o znižanem plačilu staršev za vrtec, zato bi se s povezovanjem omogočilo tudi takojšnje priznavanje pravice staršev do državne subvencije in s tem izpolnitev načela ekonomičnosti postopka, ki ga za priznavanje pravic določa ZUP.

S povezovanjem obeh zbirk v desetem odstavku tega člena bo šola z namenom preprečevanja fiktivnega vpisa ugotovila, ali se je kandidat za vpis predhodno že izobraževal oziroma ali se trenutno izobražuje v drugem srednješolskem programu. Podatek bo pridobila iz centralne evidence, v kateri se vodijo udeleženci srednjih šol. V pripravi sta namreč noveli Zakona o gimnazijah in Zakona o poklicnem in strokovnem izobraževanju, ki določata, da status dijaka lahko presega trajanje izobraževanja po izobraževalnem programu za največ eno šolsko leto, in da se v skupni obseg trajanja izobraževanja upošteva tako izobraževanje v gimnazijskem kot v poklicnem in strokovnem izobraževanju. Obenem tudi določata, da kdor je že zaključil izobraževanje po izobraževalnem programu za pridobitev srednje oziroma srednje strokovne izobrazbe, se nima pravice redno izobraževati po drugem izobraževalnem programu z istim vpisnim pogoje.

S povezovanjem obeh zbirk v enajstem odstavku tega člena bo višješolska prijavno-vpisna služba z namenom preprečevanja fiktivnega vpisa ugotovila, ali se je kandidat za vpis predhodno že izobraževal ali se trenutno izobražuje v programu višje strokovne šole, podatek pa lahko pridobi iz centralne evidence, v kateri se vodijo udeleženci višjih šol. Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04 in 100/13; v nadaljevanju: ZVSI) namreč v tretjem odstavku 32. člena določa, da imajo ne glede na merila za izbiro prednost pri vpisu v redni študij v izbirnem postopku kandidati, ki pred tem še niso bili vpisani v redni študij v višjem strokovnem v Republiki Sloveniji.

Podatki o spolu in državljanstvu so pomembni pri obdelavi podatkov in ob prikritju ostalih osebnih podatkov ne razkrivajo identitete posameznika.

Predlog sprememb tega člena tudi pomeni, da se bo racionaliziralo delo vzgojno izobraževalnih zavodov in ministrstva, zmanjšana bo možnost vnosnih napak in zagotovljena točnost podatkov v aplikacijah, ki jih ministrstvo uporablja za določitev višine finančnih transferjev vzgojno izobraževalnim zavodom.

14. člen

Za prvim odstavkom 135. č člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»Ne glede na prejšnji odstavek se lahko podatki za statistične in znanstveno-raziskovalne namene o prehodnosti dijakov v višje strokovne šole in visoko šolstvo ter za analiziranje zaposljivosti diplomantov višjih šol uporabljajo v neanonimizirani obliki. Rezultati obdelav se objavijo v anonimizirani obliki.«.

Obrazložitev:

Z novim drugim odstavkom se dopušča možnost uporabe podatkov o dijakih in študentih višjih strokovnih šol, zbranih v CEUVIZ, za namen analize prehodnosti iz srednjega v višje strokovno in visoko šolstvo ter zaposljivosti diplomantov višjih strokovnih šol v neanonimizirani obliki. Veljavni zakon namreč določa, da se pri znanstveno-raziskovalnem in razvojnem delu ter pri izdelavi statističnih analiz osebni podatki obdelujejo v anonimizirani obliki. Analiza spremljanja prehodnosti dijakov ter zaposljivosti diplomantov pa je mogoča samo z obdelavo neanonimiziranih podatkov. S predlagano dopolnitvijo zakona se v skladu z drugim odstavkom 17. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov vzpostavlja pravna podlaga za obdelavo neanonimiziranih podatkov.

15. člen

Za 135. č členom se doda nov 135.d člen, ki se glasi:

»135. d člen

(centralna evidenca zaposlenih v vzgoji in izobraževanju)

(1) Za potrebe opravljanja nalog, določenih s tem zakonom in predpisi, ki urejajo delovna razmerja, za potrebe odločanja o pravicah posameznika ter za znanstvenoraziskovalne, razvojne in statistične namene se vodi centralna evidenca zaposlenih v vzgoji in izobraževanju.

(2) Centralna evidenca zaposlenih v vzgoji in izobraževanju vsebuje naslednje podatke o zaposlenih v vzgoji in izobraževanju (v nadaljnjem besedilu: zaposleni):

- enolični identifikator zaposlenega,
- osebno ime,
- EMŠO,
- spol,
- kraj in država rojstva,
- stalno oziroma začasno prebivališče (ulica, hišna številka, kraj, poštna številka, občina, država),
- državljanstvo,
- davčna številka,
- stopnja in smer izobrazbe na posameznih ravneh,
- strokovni naslov, izdajatelj in datum javne listine, ki to dokazuje,
- datum pridobitve pedagoško-andragoške izobrazbe oziroma specialnopedagoške izobrazbe,
- datum imenovanja predavatelja višje strokovne šole in izdajatelj javne listine, ki to dokazuje,
- datum strokovnega izpita in področje, izdajatelj in številka javne listine, ki to dokazuje,
- vrsta in datum podelitve naziva, pridobljenega v vzgoji in izobraževanju,
- vzgojno-izobraževalni zavod zaposlitve (ime, sedež, odgovorna oseba),
- datum začetka in prenehanja zaposlitve v vzgojno izobraževalnem zavodu,
- vrsta in trajanje pogodbe o zaposlitvi (določen čas, nedoločen čas, polni delovni čas, krajši delovni čas, dodatna zaposlitev),
- pogodba o delu,
- delovno mesto, dodatna dela in naloge (razredništvo, mentorstvo pripravniku, tajništvo Šolske maturitetne komisije) ter posebnosti delovnega mesta (posebne obremenitve),
- vrsta in datum pridobitve plačilnega razreda,
- delovne izkušnje izven vzgoje in izobraževanja,
- delovna doba (delovna doba v celoti, delovna doba v vzgoji in izobraževanju, pripravništvo),
- vrsta in datum zaključka študijskih programov izpopolnjevanja,

- udeležba v programih nadaljnega izobraževanja in usposabljanja naslov programa, rezultat udeležbe.

(3) Podatke za centralno evidenco zaposlenih iz drugega odstavka tega člena vnašajo za svoje zaposlene vzgojno-izobraževalni zavodi.

(4) Ministrstvo za centralno evidenco zaposlenih zagotovi naslednje podatke iz drugega odstavka tega člena:

- iz trinajste alineje iz evidence o strokovnih izpitih,
- iz štirinajste alineje iz evidence o napredovanju v nazive,
- iz štiriindvajsete alineje iz evidence o nadaljnjem izobraževanju in usposabljanju.

(5) Ministrstvo za potrebe odločanja o pravicah posameznika iz delovnega razmerja ali pravicah iz tega zakona uporablja podatke iz centralne evidence zaposlenih, za ostale namene pa uporablja podatke iz centralne evidence zaposlenih tako, da se prikritijo podatki o osebnem imenu, EMŠO, spolu, kraju in državi rojstva, državljanstvu ter stalnem oziroma začasnem bivališču.

(6) Pri ravnanju s centralno evidenco zaposlenih se smiselno uporabljajo določbe drugega odstavka 135. b člena, prvega, drugega in četrtega odstavka 135. c člena ter drugega stavka 135. č člena tega zakona.

(7) Podatki se v centralni evidenci hranijo do prenehanja zaposlitve na področju vzgoje in izobraževanja, potem se arhivirajo. Ne glede na določbe drugega stavka 135. č člena je arhivirane podatke centralne evidence zaposlenih dopustno posredovati tudi pristojnemu vzgojno-izobraževalnemu zavodu v primeru ponovne zaposlitve na področju vzgoje in izobraževanja.

Obrazložitev:

S predlagano spremembo se vzpostavlja pravna podlaga za uporabo navedenih podatkov zaposlenih, ki jih morajo vzgojno-izobraževalni zavodi zbirati v skladu s predpisi s področja dela in kot porabniki javnih sredstev. Možnost uporabe navedenih podatkov zaposlenih predstavlja dostop do nekaterih podatkov, ki so informacije javnega značaja, saj so zaposleni na področju vzgoje in izobraževanja javni uslužbenci, hkrati pa tudi odpravo administrativnih ovir v vrsti upravnih postopkov (strokovni izpit, napredovanje, vpis v razvid ...) ali izbirnih postopkih javnih razpisov. Obenem baza tovrstnih podatkov pomeni vir podatkov za kadrovske analize, načrtovanja in projekcije, potrebne za sistemsko urejanje področja vzgoje in izobraževanja.

16. člen

Za 135. d členom se doda nov 135. e člen, ki se glasi:

»135. e člen (hranjenje evidenc)

(1) Zasebni vzgojno-izobraževalni zavodi, ki prenehajo izvajati javno veljavni program, so dolžni vsako spremembo v zvezi s hranjenjem evidenc z osebnimi podatki udeležencev vzgoje in izobraževanja in v zvezi z zbirko podatkov ter dokumentacijo za udeležence vzgoje in izobraževanja

sporočiti ministrstvu. V primeru prenehanja zasebnega vzgojno-izobraževalnega zavoda prevzame hranjenje evidenc njen pravni naslednik. Zasebni vzgojno-izobraževalni zavod, ki nima pravnega naslednika in nima prevzemnika hranjenja evidenc, ki je vpisan v razvid in opravlja, zaprosi za določitev prevzemnika ministrstvo ob uvedbi postopka prenehanja. Minister določi vzgojno-izobraževalni zavod, ki bo prevzela hranjenje evidenc.

(2) Prevzemnik iz prejšnjega odstavka mora biti določen pred prenehanjem zasebnega vzgojno-izobraževalnega zavoda.«.

Obrazložitev:

Člen ureja postopek ravnanja v zvezi s hranjenjem evidenc z osebnimi podatki študentov. Zasebni vzgojno-izobraževalni zavodi v primeru prenehanja delovanja. Zavezuje zasebne vzgojno-izobraževalne zavode, da morajo vzgojno-izobraževalnim zavodom sporočiti vsako spremembo v zvezi z zbirko podatkov ministrstvu oz. zaprositi za določitev prevzemnika v primeru stečaja, v kolikor nima pravnega naslednika.

V šolski zakonodaji ni ustreznih rešitev niti jasnih pravnih podlag za ureditev vprašanja pravnega nasledstva šol oziroma dolžnosti šol oziroma njihovih ustanoviteljev v primeru prenehanja obstoja pravne osebe (ukinitve) ali tudi prenehanja izvajanja javno veljavnega programa za zasebnega vzgojno izobraževalnega zavoda. V primeru, da gre zasebni subjekt v likvidacijo in stečaj ter tako pravna oseba preneha delovati, je edino smiselno, da dokumentacijo, ki se nanaša na evidence, določene z zakonom, preda javni šoli, ki jo določi ministrstvo (in ta potem izdaja potrdila), ker gre za dokumentacijo, vezano na izvajanje javne službe, zbrano na podlagi določil zakona (tudi z vidika učencev, dijakov oz. študentov mora biti zagotovljena pravna varnost glede pridobivanja podatkov iz uradnih evidenc - tudi zato, ker so dobili po teh programih javnoveljavno izobrazbo).

17. člen

Za 135. e členom se doda 135. f člen, ki se glasi:

»135. f člen

(shranjevanje in uporaba podatkov Državnega izpitnega centra)

(1) Zbirke podatkov o šolah in fizičnih osebah, ki jih v skladu z zakonom vodi in hrani Državni izpitni center ter podatki, ki jih Državni izpitni center pridobi z analizo kakovosti dosežkov pri zunanjem preverjanju po šolah, je dopustno posredovati le državnim organom, ki imajo za njihovo pridobitev in nadaljnjo uporabo podlago v zakonu.

(2) Za statistične in analitične raziskave je podatke iz 1. odstavka tega člena dopustno posredovati le v anonimizirani obliki. Pri posredovanju anonimiziranih podatkov mora biti identiteta šole ali oddelka v šoli skrita.«

Obrazložitev:

Merjenje dosežkov pri nacionalnih preizkusih znanja je v sistem umeščeno kot dodatna informacija o znanju učencev oziroma kot povratna informacija o uresničevanju standardov znanja pri posameznem predmetu. Prav zato Nacionalni preizkusi znanja niso zasnovani kot high stakes testi. Hkrati so dosežki

pri nacionalnih preizkusih znanja samo ena od informacij s pomočjo katerih je mogoče analizirati kakovost vzgojno-izobraževalnega dela, vsekakor pa ne edina. Na kakovost vzgojno-izobraževalnega dela namreč vpliva še vrsta drugih dejavnikov. Ravno zato v številnih državah med drugim tudi na Danskem - razvrščanje šol samo glede na dosežke učencev ni dovoljeno.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

18. člen

Ne glede na določbe 99. člena ZOFVI lahko učitelji in vzgojitelji v javnoveljavnih programih vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, razen vzgojiteljev v vzgojnem programu za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, ustrezno specialnopedagoško izobrazbo v skladu s 100. členom ZOFVI pridobijo najkasneje v dveh letih od uveljavitve tega zakona.

Obrazložitev:

ZOFVI določa, da:

- *morajo strokovni delavci v vzgoji in izobraževanju, torej tudi učitelji in vzgojitelji na področju vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami obvladati slovenski knjižni jezik, imeti ustrezno izobrazbo, določeno z ZOFVI in drugimi predpisi, ter opravljen strokovni izpit v skladu z ZOFVI (92. člen),*
- *morajo učitelj oziroma vzgojitelj v prilagojenih izobraževalnih programih ali posebnih programih vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami oziroma v vzgojnih programih za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami imeti izobrazbo, predpisano za učitelje, druge strokovne delavce šol ali izobrazbo ustrezne smeri pridobljeno po študijskih programih za pridobitev izobrazbe druge stopnje oziroma raven izobrazbe, pridobljene po študijskih programih, ki v skladu z zakonom ustreza izobrazbi druge stopnje in specialnopedagoško izobrazbo in specialnopedagoško izobrazbo (99. člen).*
- *učitelji oziroma vzgojitelji, ki niso končali izobraževanja po študijskem programu za pridobitev izobrazbe, ki vključuje tudi specialnopedagoško izobrazbo, si jo mora pridobiti po ustreznem javnoveljavnem študijskem programu za izpopolnjevanje (100. člen).*

Zaradi prenove visokega šolstva v skladu z bolonjsko strategijo, je bila tovrstna prenova potrebna tudi med študijskimi programi za izpopolnjevanje, pri čemer pa je študijski program za izpopolnjevanje za pridobitev ustrezne specialnopedagoške izobrazbe za delo s populacijo s primanjkljaji, ovirami oziroma motnjami v duševnem in telesnem razvoju bil akreditiran šele junija 2015 kljub pravočasnim pobudam in izdatni podpori resornega ministrstva. Posledica tega je vedno obsežnejša kadrovska problematika, saj je narava dejavnosti na vseh področjih vzgoje in izobraževanja taka, da mora potekati kontinuirano, še zlasti pa to velja na področju vzgoje in izobraževanja otrok in mladostnikov s posebnimi potrebami, kjer je pomembna celo kontinuiteta posameznega strokovnega delavca. Predlagan rešitev je zgolj prehodna, odlog pa bi zagotovil kontinuiteto že vpeljanih kadrov, ki vsem zakonsko določenim zahtevam niso mogli zadostiti, saj izobraževanja za pridobitev predpisane izobrazbe država ne zagotavlja od študijskega leta 2009/2010.

19. člen

Podzakonski predpis iz 3. člena tega zakona sprejme minister, pristojen za izobraževanje, najkasneje v roku 6 mesecev po uveljavitvi tega zakona.

20. člen

Podatki iz 5. odstavka 12. člena tega zakona se v centralno evidenco vnesejo najkasneje v roku 9 mesecev od objave tega zakona v Uradnem listu RS.

Obrazložitev:

Ministrstvo je Računskemu sodišču RS v zvezi s pozivom Računskega sodišča RS – Navidezni vpisi v programe višješolskega in visokošolskega izobraževanja, dne 22. 12. 2014, poročalo, da bo za namen zgodovinskega vnosa podatkov v CEUVIZ od študijskega leta 2005/06 pripravilo spremembo Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, v katerem bo določeno, da:

- se podatki o vpisih oseb v višješolske študijske programe v CEUVZ vnesejo od študijskega leta 2005/06,*
- je rok za napolnitev CEUVZ z zgodovinskimi podatki devet mesecev od objave spremembe zakona v Uradnem listu RS.*

21. člen

(veljavnost zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne s 1. septembrom 2016.

Obrazložitev:

Člen določa začetek veljavnosti in uporabo tega zakona.